

Maribor. Okrajno glavarstvo nam je poslalo seznam, koliko kilogramov sladkorja so dobili posamezni trgovci na deželi za mesec december. Zaradi pomanjkanja prostora tega seznama ne moremo objaviti v današnjem „Slov. Gospodarju“, temveč smo ga izročili „Straži“, ki ga priboči v petek. Sladkorja je toliko, da ga mora vsaka družina dobiti toliko, kolikor ima sladkornih kart.

Maribor. Dne 9. decembra je umrl v 20. letu svoje starosti nadbudni mladenič enoletni prostovoljec in učiteljskičan Milan Soršak, sin Ferdinanda Soršaka, revidenta južne železnice v Mariboru. Svetila mu večna luč, potrtim staršem pa naše sožalje!

Maribor. Od sedaj naprej bo prodajala moko samo mestna občina v novi prodajalni v nemški mestni hranilnici in sicer predpoldne od 8. do 12. ure in popoldne od 2. do 4. ure. Prodaja moka bo urejena za ta teden tako, da se bo na družinske karte od št. 1 do 1000 prodajala moka v ponedeljek, od št. 1000 do 2000 v torek, 2000 do 3000 v sredo, 3000 do 4000 v četrtek, 4000 do 5000 v petek in 5000 do 6000 v soboto in sicer vselej predpoldne. Na posamezne karte se sme vsak dan popoldne kupiti moka.

Maribor—Sv. Jakob v Slov. gor. Od dne 1. t. m. naprej vozi vsak dan pošta iz Maribora v St. Jakob v Slov. gor. Ob 8. uri dopoldne odhoda iz Maribora, dohod v St. Jakob okrog 10. ure. Od St. Jakoba vozi pošta v Maribor ob 1. uri opoldne, dohod v Maribor med 3. in 4. uro popoldne. Ta nova uredba je za St. Jakob velike vrednosti. Zveza preko St. Ilje je bila združena z velikimi težavami. Sedanjí poštni voz, ki bo za dve ure poprej pri Sv. Jakobu kot prejšnji, bo sprejemal tudi potnike.

Selnica ob Dravi. Narednik Henrik Vollmaier je bil ranjen in se nahaja v celjski bolnici.

Marenberg. Opetovano je bilo čitati v časnikih, da dobi naš trg lekarno. Koliko je na celi zadevi resničnega, se sedaj še ne da reči. Opozorili pa bi na to, da mora novi okrajni zdravnik za tukajšnji, po pretežni večini slovenski okraj znati tudi slovenski. Sedanjí prosilec je Nemeč, zdravnik v Paternonu na Koroškem.

Ribnica na Pohorju. Ribniški Mohorjani so za Di'asko kuhinjo v Mariboru darovali 15 K.

St. Ilj v Slov. gor. Slovenska hranilnica in posojilnica sprejema prijave za V. vojno posojilo.

Hoče. Kmečka hranilnica in posojilnica v Hočah sprejema prijave za V. avstrijsko vojno posojilo. Poslužujte se domačega denarnega zavoda pri podpisovanju!

Ormož. Drugikrat se je že oglasil iz ruskega vjetništva tukajšnji rojak Ivan Meško. Svojim staršem piše, da je zdrav in da hodi v neko usnjarsko tovarno na delo. Velika tolažba za starše in druge.

Zibika. G. Simon Strenkl, učitelj v pokoju in posestnik na Tinskem, je podaril revnim šolarjem 20 K. Krajni šolski svet izreče gospodu javno in srčno zahvalo.

Konjice. Dne 6. decembra je umrla tukaj gospa Neža Drnovšek, vdova po g. Drnovšku, bivšemu uradniku v Mariboru. N. p. v m.!

Za mir.

Bethman-Hollweg in grof Tisza o mirovnih pogojih.

V torek, dne 12. decembra, je bila seja nemške in ogrske državne zbornice, v kateri sta nemški državni kancelar in ogrski ministrski predsednik go-

Bethmann-Hollweg.

Bethmann-Hollweg je izjavil sledeče:

„Naš cesar sodi, da je sedaj napočila doba za začetek uradnih mirovnih pogajanj. Njegovo Velenstvo je vsled tega v popolnem sporazumu in skupno s svojimi visokimi zavezniki sklenilo, da predlaga sovražnim državam vstop v mirovna pogajanja. Danes jutraj smo zastopnikom tistih držav, ki varujejo naše pravice v sovražnih državah, torej zastopnikom Španije, Združenih držav Severne Amerike in Švice, izročili primerno, na vse sovražne države naslovljeno spomenico s prošnjo, da jo izročijo sovražnim državam. Ravno isto se godi danes na Dunaju, v Sofiji in v Carigradu. Tudi ostale nepristranske države kakor tudi sv. Očeta smo obvestili o tem našem koraku.“

Državni kancelar je nato prebral spomenico, katero je zbornica sprejela z velikim odobravanjem, ter nato nadaljeval:

„Gospodje! V avgustu 1914 so naši sovražniki razvili vprašanje moči s svetovno vojsko. Danes pa stavimo mi človečansko vprašanje miru. Kako se bo glasil odgovor naših sovražnikov, pričakujemo z mirnostjo, katero nam daje naša zunanja in notranja moč in naša čista vest. Če bo odgovor naših sovražnikov odklonilen in če hočejo na-se vzeti svetovno breme vseh grozot, ki bodo nato sledile, bo notri do zadnje bajte nanovo vplamtel sleherni nemško srce v sveti jezi nad sovražniki, ki iz uničevalnih in osvojevalnih namenov počajo napraviti konca človeškemu klanju. V usodepolni uri smo storili usodepoln

sklep. Ta sklep je prepojen s krvjo stotisočev naših sinov in bratov, ki so žrtvovali svoje življenje za varnost domovine. Človeški razum in človeška roka ne moreta v tej svetovni borbi, ki je razkrila vse grozote človeškega življenja, pa tudi veličino človeškega poguma in človeške volje na način, kakoršnjega še ni nihče videl, prodreti do zadnjega. Bog bo sodil! Brez strahu in glavo po koncu bomo šli svojo pot, odločeni za boj, pripravljeni za mir.“

Izjavi državnega kancelarja ni sledila podrobna razprava, temveč se je seja zaključila ter se bo prihodnja sklicala po predsedniku.

Grof Tisza.

V V ogrski državni zbornici je grof Tisza dal to-le izjavo:

„Nikdar se nismo odpovedli pripravljenosti za mir in le način, kako se proti nam bojujejo naši sovražniki, ni dopuščal, da bi bili slovesno izrazili svojo pripravljenost za mir, dokler ni prišel za to primerni trenutek. Danes je prišel ta trenutek. Po v poletju pričeti veliki ofenzivi naših sovražnikov, od katere so po nekaterih začetnih uspehih pričakovali s sigurnostjo končno zmago, so naši sovražniki, uvidevši, da jim tudi ta največja ofenziva ne prinese končne zmage, izigrali zadnji svoj trumf, spravili so Rumunijo v svetovni vojni metež. Danes pa vemo, da se je klaverno izjalovila velika, od vseh strani pričeta ofenziva po začetnih majhnih uspehih, ki niso z velikimi izgubami na ljudeh in gradivu v prav nobeni primeri. Z Rumunijo smo končno veljavno gotovi. Vspehi, katere smo izvajali, nas ščitijo pred sumničanjem, češ, da bi bila ta ponudba za mir nekak znak naše slabosti. Mi smo zmagovalci in ako bi sovražnik odklonil ponujeno roko za mir, smo pripravljeni nadaljevati vojsko do končne zmage.“

Prošnja papežu za mirovno posredovanje.

Nemška vlada je papežu Benediktu XV. po njegovem tajniku kardinalu Gaspariju izročila prepis izjave, ki jo je vladam tistih držav, s katerimi se nahaja v boju, poslala po posredovanju onih vlasti, katere so prevzele varstvo nemških zadev v teh državah. Obenem je priložila spomenico, v kateri razpravlja razloge, iz katerih je Nemčija s svojimi zavezniki pripravljena, da stopi v mirovna pogajanja. Nasledki vojske so strašni, kulturne vrednote so razdejane, razsežne pokrajine napojene s krvjo, milijoni vojakov so padli, milijoni se vračajo domov s težko boleznijo, bolest in žalost polnita skoraj vsako hišo. Ne samo v vojskujočih se državah, tudi v nepristranskih vojne posledice težko obremenjajo ljudstva. Nemčija, ki vodi obrambno vojsko, stoji s svojo in z vojnami svojih zaveznikov na braniku pred mejami domačih dežel ter je prepričana, da se sovražnikom nikdar ne bo posrečilo, da bi predrli ta železni oklop. Že pred letom dni je izjavila, da je pripravljena za to, da se človeštvu vrne mir. To svojo pripravljenost ponavlja ter stavi svetu vprašanje, ali ni mogoče najti potičage za spravo. Njegova Svetost, tako se spomenica naravnost obrača do papeža, papež Benedikt XV. je od prvega dne svojega papeževanja nešteti žrtvam vojske v najobilnejši meri skazoval svojo usmiljenost in skrbljivost. Olajšal je težke rane, usodo tisočeri, ki jih je zadela nesreča, je storil prenesljivo. V smislu svoje visoke službe je Njegova Svetost poročila vsakoli priliko, da v blagor trpečega človeštva žela za to, da se konča to krvavo borenje. Cesarska vlada torej za trdno upa, da bo mirovni korak četverozveze pri Njegovi Svetosti našel blagotni odmev ter da bo mirovno delo pri Apostolski stolici imelo dragoceno podporo.

Cesarjevo armadno povelje.

Cesar Karol I. je dne 12. decembra izdal sledeče armadno in brodogovorno povelje:

„Mojim vojakom armade in mornarice! Božja milostna pomoč, vaša in naših zvestih zaveznikov hrabrost in vstrajnost so ustanovile položaj, ki kaže, da ni nobenega dvoma več o naši končni zmagi. V stremljenju, da ljudstvom, ki v teh težkih časih moško vstrajajo, zopet podelimo blagoslovljene dobrine miru, sem jaz in Moji zavezniki napravili poizkus za dosego častnega miru. Molim k Vsemogočnemu, da bi spremljal ta korak s svojim blagoslovom. Sem pa tudi prepričan, da se boste z enakim junaštvom borili naprej, dokler ne bo sklenjen mir ali dokler ne bo sovražnik odločilno pobit.“

Dunaj, dne 12. decembra 1916.

Karol.“

Armadno povelje nemškega cesarja.

Nemški cesar je izdal na vojaštvo in mornarico to-le dnevno povelje:

Vojaki! Ko se zavedamo zmage, ki ste jo Vi priborili s svojim junaštvom, smo jaz in vladarji zvesto zvezanih držav ponudili sovražnikom mir. Ali bomo s tem dosegli svoj cilj, se bo pokazalo. Vi se boste nadalje z božjo pomočjo ustavljali sovražniku, in nad njim zmagovali. Viljem.

Mir se bliža.

Dunajski „Večerni list ob 8. uri“ prinaša iz Haga brzovjavo z napisom „Mir se bliža“, v katerem se glasi: Tudi v krogih četverosporazuma upajo, da se bodo kmalu pričela pogajanja za mir. Zadržuje se, da navzlic temu, da so se na Angleškem in Ruskem sestavila bojna ministrstva, računajo endotne vlade s tem, da tudi njihova prizadevanja ne bodo mogla spremeniti nepovoljnega položaja na bojiščih. Meni se, da se bodo tudi že četverosporazumove vlade bavile prihodnje dni z vprašanjem, ali ni že prišel trenutek, da začnejo razpravljati o mirovnih pogajanjih. Uradniki četverosporazuma so prepričani, da njih vlade tokrat ne bodo mirovnih pogajanj kratkoma odklonile.

Bolezen angleškega ministrskega predsednika.

Novi angleški ministrski predsednik Lloyd Georges bi se moral s svojimi ministri isti dan, dne 12. decembra, predstaviti angleškemu državnemu zboru, kakor je Bethmann-Hollweg v imenu zveznih držav ponudil mir. Da bi ne govoril, predno ne ve za Bethmann-Hollwegov govor, je postal bolan in se ni še predstavil zbornici. To bo storil še le v četrtek, dne 14. decembra, ko bo že zopet zdrav.

Anglija proti miru.

Angleški minister Henderson je rekel, da Anglija še ni končala vojske. Ako Anglija ne bi premagala sovražnikov, bi bila njena bodočnost zelo grozna. Sviri vsakega pred nevarnostjo predčasnega miru. Nočemo ničesar vedeti o miru tako dolgo, dokler se ne bo spremenil položaj Belgije, Francije in Rumunije.

Iz najnovejših uradnih poročil.

Dunaj, 13. decembra.

Rumunsko bojišče: Sovražni odpor ob Jalomiti zlomljen. Naši na celi črti zasledujejo umikajočega se sovražnika in se približujejo mestu Buzeu. Vjeli smo zopet 4000 mož. Rusi so severovzhodno od Oena brezuspešno napadali.

Nov francoski poveljnik.

General Nivelle je imenovan za vrhovnega poveljnika francoskih armad na severu in na severovzhodu.

Razstrelba v Feliksdorfu.

Dne 13. decembra ponoči se je vnel smodnik v smodnišnici v Feliksdorfu na Nižje-Avstrijskem. 11 stavb tovarne je zletelo v zrak. 1 oseba je bila ubita, 19 oseb pa ranjenih. Vzrok velike razstrelbe ni znan.

Listnica uredništva.

Slovenskim vojakom: Za obile pozdrave, ki jih dobivamo iz raznih bojišč, posebno za bojišča in novoletna voščila, se iskreno zahvaljujemo in vračamo srčna voščila in pozdrave vsem slovenskim junakom na bojiščih in v zaledju z željo, da se vsi zdravi in srečni prav kmalu vrnete v slovensko domovino. — Alojzij Trošt, Straz: Ako je blago izgubilo na poti na potu iz St. Vida pri Vipavi do Strasa, se pritožite na počtno ravateljstvo in zahtevajte odškodnino. — Deberšek Florijan: Sema si sme vsak posestnik za lastno živino (držati na en dan sledeče množine: za vsako odraslo glavo goveje živine 10 kg sena in 5 kg slame, za malo živino 8 kg sena in 2 kg slame. Ako vam odvzamejo več, se pritožite takoj na ces. kr. okrajno glavarstvo, ali pa na ces. namestajto. — Hoče: C. kr. okrajno glavarstvo je sedaj poslalo trgovcem na deželi toliko sladkorja, da ga mora vsaka družina dobiti dovolj za svoje potrebe. Družine iz okolice Maribora dobijo sladkor pri mariborskih trgovcih.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)

sprejema prijave za peto avstrijsko vojno posojilo

ter daje potrebna pojasnila vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne ter od 3. do 6. ure popoldne. 756